

SPREMLJANJE DOZOREVANJA OLJK – 30.10.2024

Kako spremljamo dozorevanje

Dozorevanje oljk spremljamo od leta 2002 dalje. Konec avgusta začnemo z vzorčenjem plodov na različnih lokacijah. Plodove tedensko vzorčimo, določimo težo 100 plodov, indeks zrelosti glede na obarvanost povrhnjice in mesa (od 0 do 7), trdoto plodov, vsebnost olja pridobljenega v laboratorijski oljarni ter vsebnost vode in olja v laboratoriju (občasno za dve lokaciji). Trdoto plodov določamo s penetrometrom s tri milimetrsko konico (rezultati v g/mm²). Z rezultati tedensko seznanjamo zainteresirane oljkarje (**lahko posredujejo svoj E-mail na: viljanka.vesel@go.kgzs.si**), hkrati pa jih objavljamo na spletni strani KGZS – Zavod GO (Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica) - <http://www.kmetijskizavod-ng.si/>.

Zaradi velike prisotnosti oljčne muhe v letu 2014 smo v opazovanje (na 100 plodovih) vključili tudi spremljanje poškodb z oljno muho (izhodne luknje), od leta 2016 pa spremljamo tudi prisotnost oljnega molja in poškodbe semena (50 plodov) in število presušenih plodov zaradi suše. V letu 2020 smo začeli spremljati tudi bolj vidne poškodbe zaradi marmorirane smrdljivke. Ti podatki niso objavljeni, saj služijo za splošno spremljanje letine.

Kljub podatkom, ki jih boste lahko spremljali preko spleta ali pa preko svojega E-maila, je najbolje, da se sami naučite spremljati dozorevanje oljk v svojem nasadu, kajti med nasadi so velike razlike, ki so odvisne od naloženosti, osončenosti in drugih okolijskih dejavnikov ter agrotehnike (gojitvena oblika in rez, gnojenje, namakanje...). Informacije PCO so samo pripomoček za določanje okvirnega časa obiranja na tem območju. Na odločitev glede časa obiranja mora pomembno vplivati tudi velikost nasada, predvsem pa v kolikem času bomo sposobni plodove obrati. Poleg tega pa se lahko zgodi, da zaradi daljšega deževnega obdobja obiranje predolgo traja in tako lahko zamudimo optimalen čas za doseganje dobre kakovosti oljnega olja. Vsekakor pa ne smemo pozabiti, da se je potrebno dobro organizirati in se v naprej dogovoriti z oljarjem, saj je za doseganje kakovosti zelo pomembno, da plodove sproti predelujemo.

Pred začetkom vzorčenja smo ocenili rodnost v opazovanih nasadih, prvo vzorčenje pa smo opravili 25. in 26. avgusta. Sorto 'Istrska Belica' in 'Leccino' smo vzorčili na lokacijah Strunjan – Ronk, Ankaran – Beneša, Baredi, Sveti Peter, Purissima, Šempeter in Kromberk, sorto 'Istrska Belica' dodatno še na Bivju – Lama. Sorto 'Maurino' smo vzorčili na lokacijah Strunjan – Ronk, Baredi, Purissima in Šempeter. Pomanjkanje padavin in visoke temperature v poletnem času so pomembno vplivale na procese v plodovih, padavine v septembru in v zadnjem obdobju pa na zmanjšanje oljevitosti v laboratorijski oljarni.

'Istrska Belica': Na petih lokacijah od desetih so plodovi že obrani. Trdota plodov je bila v zadnjem obdobju v povprečju (vse lokacije) nekoliko višja kot v dolgoletnem povprečju, oljevitost v laboratorijski oljarni pa je bila v povprečju (vse lokacije) nižja kot v dolgoletnem povprečju. Oljevitost se v zadnjem tednu skorajda ni spremenila.

'Leccino': Na petih lokacijah od osmih so plodovi že obrani. Pri zadnjem vzorčenju je bil indeks zrelosti v povprečju nekoliko nad 3. Trdota plodov je bila v povprečju precej višja kot v povprečnem letu, oljevitost v laboratorijski oljarni pa je bila v povprečju (vse opazovane lokacije) bistveno nižja kot v dolgoletnem povprečju.

'Maurino': V nasadu Baredi in Šempeter so plodove obrali. Pri zadnjem vzorčenju je bil indeks zrelosti na obeh preostalih lokacijah približno 2,5. Trdota plodov je bila na obeh lokacijah že zelo nizka (Purissima – 131 g/mm², Ronk – 161 g/mm²) – na Purissimi približno enaka kot v povprečnem letu v istem obdobju. Oljevitost je na obeh lokacijah močno padla in je bistveno nižja kot v letu 2023. Na Purissimi, kjer že vrsto let spremljamo je bila veliko nižja tudi od povprečnega leta.

Preglednica A: Ocena pridelka, trdota in masa plodov, indeks zrelosti ter vsebnost olja v plodovih oljk sorte ISTRSKA BELICA, LECCINO, MAURINO v času dozorevanja

Pridelek	trdota pl. (g/mm²)	masa 1 ploda (g)	indeks zrelosti	oljevit. v oljarni (%)	Pridelek	trdota pl. (g/mm²)	masa 1 ploda (g)	indeks zrelosti	oljevit. v oljarni (%)	Pridelek	trdota pl. (g/mm²)	masa 1 ploda (g)	indeks zrelosti	oljevit. v oljarni (%)
4,7	ISTRSKA BELICA - RONK				5,7	LECCINO - RONK				5,6	MAURINO - RONK			
25.08.24	308	1,92	0,25	12,1%	25.08.24	382	1,59	0,13	3,7%	25.08.24	311	0,89	0,36	2,2%
01.09.24	290	1,65	0,98	17,2%	01.09.24	360	1,48	0,24	4,6%	01.09.24	295	0,81	0,29	2,8%
08.09.24	285	1,76	1,06	18,9%	08.09.24	412	1,45	1,17	5,1%	08.09.24	292	0,88	1,19	4,2%
15.09.24	340	2,37	1,00	13,4%	15.09.24	401	1,90	1,29	4,8%	15.09.24	280	1,21	1,30	3,5%
22.09.24	272	2,34	1,00	12,1%	22.09.24	315	1,90	1,92	7,1%	22.09.24	202	1,26	1,33	5,5%
29.09.24	272	2,73	1,00	12,8%	29.09.24	285	2,18	2,49	7,3%	29.09.24	196	1,36	1,58	6,4%
06.10.24	257	2,60	1,00	12,6%	06.10.24	229	2,08	2,73	9,9%	06.10.24	229	1,38	2,73	7,9%
13.10.24	223	3,05	1,11	13,7%	13.10.24	204	2,41	2,91	9,5%	13.10.24	173	1,37	1,63	8,4%
20.10.24	211	3,06	1,15	13,5%	20.10.24	192	2,45	3,14	9,7%	20.10.24	165	1,36	1,94	9,0%
27.10.24	O B R A N O				27.10.24	O B R A N O				27.10.24	161	1,56	2,49	7,5%
5,0	ISTRSKA BELICA - BENEŠA				5,4	LECCINO - BENEŠA								
25.08.24	311	1,68	0,35	10,3%	25.08.24	385	1,20	0,17	2,4%					
01.09.24	306	1,66	0,89	13,7%	01.09.24	414	1,12	0,16	2,6%					
08.09.24	307	1,73	1,02	13,0%	08.09.24	410	1,22	0,95	4,4%					
15.09.24	327	2,45	1,00	10,8%	15.09.24	383	1,50	0,79	2,6%					
22.09.24	253	2,42	1,00	11,7%	22.09.24	293	1,59	1,44	6,0%					
29.09.24	258	2,73	1,00	10,8%	29.09.24	309	1,65	1,71	5,9%					
06.10.24	259	2,84	1,00	12,6%	06.10.24	217	1,78	2,48	6,6%					
13.10.24	251	2,64	1,00	13,4%	13.10.24	221	1,97	2,61	8,2%					
20.10.24	244	2,84	1,00	13,7%	20.10.24	207	1,84	2,79	7,7%					
27.10.24	228	2,92	1,00	14,1%	27.10.24	196	2,28	3,10	8,8%					
4,6	ISTRSKA BELICA - BAREDI				5,8	LECCINO - BAREDI				5,0	MAURINO - BAREDI			
26.08.24	310	1,88	0,62	10,8%	26.08.24	415	1,36	0,10	2,8%	26.08.24	318	1,15	0,20	3,7%
02.09.24	297	1,84	0,94	15,6%	02.09.24	419	1,24	0,31	3,8%	02.09.24	333	1,06	0,96	5,3%
09.09.24	285	2,05	1,00	14,1%	09.09.24	395	1,40	1,01	4,4%	09.09.24	298	1,29	1,03	6,2%
16.09.24	263	2,33	1,00	13,2%	16.09.24	333	1,59	1,24	4,2%	16.09.24	276	1,32	1,05	7,0%
23.09.24	264	2,58	1,00	13,2%	23.09.24	310	1,70	1,78	5,9%	23.09.24	215	1,50	1,30	7,3%
30.09.24	253	2,80	1,00	14,8%	30.09.24	282	1,90	2,17	7,9%	30.09.24	182	1,42	1,51	10,1%
07.10.24	247	2,96	1,00	14,3%	07.10.24	204	1,99	2,93	10,3%	07.10.24	157	1,63	1,90	10,4%
14.10.24	O B R A N O				14.10.24	O B R A N O				14.10.24	O B R A N O			
5,4	ISTRSKA BELICA - PURISSIMA				4,5	LECCINO - PURISSIMA				5,1	MAURINO - PURISSIMA			
26.08.24	330	1,91	0,35	11,2%	26.08.24	403	1,60	0,07	1,8%	26.08.24	311	1,27	0,97	2,9%
02.09.24	313	1,92	0,94	13,7%	02.09.24	403	1,77	0,15	3,1%	02.09.24	306	1,20	0,73	5,3%
09.09.24	382	1,96	1,00	13,5%	09.09.24	433	1,86	1,08	3,3%	09.09.24	286	1,52	1,32	5,9%
16.09.24	321	2,35	1,00	13,0%	16.09.24	379	1,91	0,78	3,8%	16.09.24	236	1,44	1,42	6,6%
23.09.24	280	2,42	1,00	13,5%	23.09.24	338	2,21	1,81	4,9%	23.09.24	196	1,69	1,87	7,7%
30.09.24	294	2,65	1,00	13,5%	30.09.24	281	2,48	2,68	6,8%	30.09.24	158	1,61	2,58	8,2%
07.10.24	290	2,68	1,00	14,1%	07.10.24	263	2,53	2,93	7,9%	07.10.24	161	1,68	2,53	8,6%
14.10.24	277	2,71	1,00	14,1%	14.10.24	227	2,65	3,12	8,6%	14.10.24	148	1,73	2,34	8,8%
21.10.24	259	2,74	1,03	15,0%	21.10.24	205	2,69	3,09	8,8%	21.10.24	143	1,87	2,54	9,9%
28.10.24	214	3,31	1,14	15,4%	28.10.24	202	2,91	3,19	8,4%	28.10.24	131	2,36	2,56	7,5%
3,3	ISTRSKA BELICA - ŠEMPETER				4,8	LECCINO - ŠEMPETER				4,3	MAURINO - ŠEMPETER			
26.08.24	306	2,45	0,96	11,4%	26.08.24	385	1,44	0,20	3,1%	26.08.24	297	1,20	1,01	3,5%
02.09.24	328	2,71	1,00	10,8%	02.09.24	378	1,36	0,69	2,9%	02.09.24	268	1,42	1,12	3,7%
09.09.24	386	2,63	1,00	12,8%	09.09.24	336	1,49	1,24	6,4%	09.09.24	229	1,41	1,31	5,9%
16.09.24	313	3,08	1,00	9,9%	16.09.24	297	1,70	2,00	6,8%	16.09.24	224	1,66	1,49	6,2%
23.09.24	303	3,27	1,00	11,4%	23.09.24	250	1,76	2,86	7,9%	23.09.24	159	1,76	2,38	7,9%
30.09.24	275	3,21	1,00	11,9%	30.09.24	229	1,90	2,58	8,8%	30.09.24	143	1,80	2,82	8,1%
07.10.24	276	3,26	1,00	12,6%	07.10.24	190	2,18	3,20	9,9%	07.10.24	150	1,98	2,87	6,0%
14.10.24	218	3,72	1,39	11,5%	14.10.24	207	2,35	3,08	8,2%	14.10.24	134	2,15	2,86	7,9%
21.10.24	209	3,51	1,50	14,6%	21.10.24	O B R A N O				21.10.24	O B R A N O			
28.10.24	200	3,72	1,67	14,6%	28.10.24	O B R A N O				28.10.24	O B R A N O			

Preglednica B: Ocena pridelka, trdota in masa plodov, indeks zrelosti ter vsebnost olja v plodovih oljk sorte ISTRSKA BELICA, LECCINO, MAURINO v času dozorevanja

Pridelek	trdota pl. (g/mm ²)	masa 1 ploda (g)	indeks zrelosti	oljevit. v oljarni (%)	Pridelek	trdota pl. (g/mm ²)	masa 1 ploda (g)	indeks zrelosti	oljevit. v oljarni (%)	Pridelek	trdota pl. (g/mm ²)	masa 1 ploda (g)	indeks zrelosti	oljevit. v oljarni (%)	
5,6	ISTRSKA BELICA - SV.PETER				4,3	LECCINO - Sv. PETER									
02.09.24	330	1,49	0,97	11,9%	02.09.24	440	1,06	0,96	3,8%						
09.09.24	310	1,97	1,00	11,7%	09.09.24	372	1,46	1,58	4,6%						
16.09.24	284	2,35	1,00	9,9%	16.09.24	325	1,59	1,71	4,6%						
23.09.24	267	2,46	1,00	9,0%	23.09.24	280	1,72	2,19	5,5%						
30.09.24	269	2,62	1,00	11,0%	30.09.24	253	1,95	2,56	7,3%						
07.10.24	245	2,76	1,00	11,5%	07.10.24	189	2,21	2,92	9,3%						
14.10.24	255	2,90	1,00	11,9%	14.10.24	176	2,42	3,13	9,7%						
21.10.24	238	2,88	1,00	12,6%	21.10.24	158	2,48	3,67	10,1%						
28.10.24	223	3,00	1,03	12,4%	28.10.24	174	2,20	3,20	7,7%						
5,0	ISTRSKA BELICA - KROMBERK				4,8	LECCINO - KROMBERK									
03.09.24	329	2,06	1,00	11,7%	03.09.24	426	1,39	0,66	2,4%						
09.09.24	294	2,46	1,00	12,8%	09.09.24	345	1,52	0,80	2,6%						
16.09.24	313	2,55	1,00	12,1%	16.09.24	391	1,67	0,97	3,5%						
23.09.24	302	2,72	1,00	13,0%	23.09.24	313	1,79	1,27	3,7%						
30.09.24	281	2,85	1,00	12,6%	30.09.24	265	1,98	1,85	4,8%						
07.10.24	296	3,01	1,00	13,2%	07.10.24	258	2,14	2,41	5,7%						
14.10.24	280	3,13	1,00	11,7%	14.10.24	233	2,11	2,35	4,4%						
21.10.24	273	2,93	1,00	15,0%	21.10.24	211	2,35	2,77	5,7%						
28.10.24	250	3,25	1,08	14,3%	28.10.24	O B R A N O									
2,1	ISTRSKA BELICA - KOZANA														
09.09.24	280	2,27	1,00	12,4%											
16.09.24	297	2,38	1,00	12,8%											
23.09.24	299	2,53	1,00	13,9%											
30.09.24	279	2,48	1,02	12,5%											
07.10.24	260	2,60	1,06	13,0%											
14.10.24	252	2,95	1,10	14,8%											
21.10.24	242	3,03	1,15	15,9%											
28.10.24	O B R A N O														
2,2	ISTRSKA BELICA - GRADNO				2,2	LECCINO - GRADNO									
09.09.24	277	2,59	1,00	8,4%	09.09.24	368	1,34	0,93	3,1%						
16.09.24	289	2,14	1,00	7,9%	16.09.24	348	1,49	0,92	3,7%						
23.09.24	281	2,05	1,00	6,6%	23.09.24	311	1,58	1,64	4,9%						
30.09.24	267	2,66	1,00	11,9%	30.09.24	269	1,90	2,17	5,7%						
14.10.24	261	2,68	1,00	11,7%	14.10.24	223	2,04	2,79	5,9%						
21.10.24	255	2,98	1,08	12,3%	21.10.24	193	1,93	2,96	7,0%						
28.10.24	O B R A N O				28.10.24	O B R A N O									
4,0	ISTRSKA BELICA - LAMA														
02.09.24	306	1,81	0,97	10,6%											
09.09.24	377	2,10	0,99	10,8%											
16.09.24	326	2,30	1,00	9,5%											
23.09.24	306	2,41	1,00	10,6%											
30.09.24	308	2,43	1,00	11,0%											
07.10.24	281	2,90	1,03	13,0%											
14.10.24	O B R A N O														

POJASNILO:

Pridelek:

V tabeli je z oceno označen pridelek, saj manj naložena drevesa hitreje dozorevajo od močno naloženih. Ocena krošnje s pridelkom:

- 1 – ni plodov (0%)
- 2 – zelo malo plodov (1-20%)
- 3 – malo plodov (20-40%)
- 4 – srednje veliko plodov (40-60%)
- 5 – veliko plodov (60-80%)
- 6 – zelo veliko plodov (80-100%)

Indeks zrelosti: stopnja zrelosti povprečnega vzorca 100 plodov:

- 0 – plod zelene barve,
- 1 – plod rumeno-zelene barve,
- 2 – manj kot polovica ploda temno obarvana,

- 3 – več kot polovica ploda temno obarvana,
- 4 – povrhnjica črna obarvana, meso neobarvano,
- 5 – povrhnjica ploda črna, meso obarvano do polovice,
- 6 – povrhnjica črna, več kot polovica mesa obarvana,
- 7 – povrhnjica črna, meso obarvano do koščice.

Opomba:

Indeks zrelosti pri sorti Istrska Belica je ocenjen (pozno barvanje) in ni prikazan v grafih. Za temne sorte (Leccino) je primeren čas obiranja, ko je indeks zrelosti med 3,5 in 4,0.

Priloge – objavljene na spletni strani:

ISTRSKA BELICA – Ronk 2024 – ni novih podatkov (obrano)

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Beneša 2024

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Baredi 2024 – ni novih podatkov (obrano)

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Šempeter 2024

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Sveti Peter 2024

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Kromberk 2024

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Lama 2024 – ni novih podatkov (obrano)

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

LECCINO – Ronk 2024 – ni novih podatkov (obrano)

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Indeks zrelosti
Trdota plodov

LECCINO – Beneša 2024

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Indeks zrelosti
Trdota plodov

LECCINO – Baredi 2024 – ni novih podatkov (obrano)

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Indeks zrelosti
Trdota plodov

LECCINO – Šempeter 2024 – ni novih podatkov (obrano)

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Indeks zrelosti
Trdota plodov

LECCINO – Sveti Peter 2024

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Indeks zrelosti
Trdota plodov

LECCINO – Kromberk 2024 – ni novih podatkov (obrano)

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Indeks zrelosti
Trdota plodov

MAURINO – Baredi 2024 – ni novih podatkov (obrano)

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Indeks zrelosti
Trdota plodov

MAURINO – Purissima 2024

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Indeks zrelosti
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – vse lokacije 2024

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni pri sorti Istrska Belica v primerjavi s povprečjem 2021, 2022 in 2023
Trdota plodov pri sorti Istrska belica v primerjavi s povprečjem 2021, 2022 in 2023

LECCINO – vse lokacije 2024

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni pri sorti Leccino v primerjavi s povprečjem 2021, 2022 in 2023
Trdota plodov pri sorti Leccino v primerjavi s povprečjem 2021 2022 in 2023

ISTRSKA BELICA – povprečje vseh spremljanih lokacij v letih 2014 do 2024

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov
LECCINO – povprečje vseh spremljanih lokacij v letih 2014 do 2024
Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

»Rezultati so bili pridobljeni s finančno podporo in v okviru javne službe za oljkarstvo«

